

[Johannes Jensen.]

var mange Ting deri, som vi ønskede ændret, og at vi den Gang saa paa Lærlingelovgivningen med de samme Øjene, hvormed vi altid har set paa den, og hvormed vi ser paa den nu, da Loven foreligger til Revision.

Carl F. Madsen: Det ærede 8de Medlem for 2den Kreds (Wildner) gjorde en Bemærkning om, at det mere og mere blev Coutume, at Svendene fik Lov til at være med ved Bedømmelsen af Svendprøver. Hvis det er rigtigt, hvad jeg ikke har Grund til at betvivle, synes jeg ikke, det kunde være saa vanskeligt for os at blive enige om en Tilføjelse til Loven om, at det skulde være saaledes, thi det viser jo, at man allerede er inde paa denne Vej.

Det ærede Medlem fremsatte dernæst en Udtalelse, som jeg synes var overordentlig interessant, idet han aabent erklærede, at ved Lovforslaget lægges Ansvar i højere Grad over paa Lærlingene og deres Forældre. Ja, det er netop ogsaa den Forstaaelse, vi har af det foreliggende Lovforslag: at man fritager Arbejdsgiverne, Principalerne, for en hel Del af de Forpligtelser, de hidtil har haft, og lægger dem over paa Forældrene og paa Lærlingene. Det er jo et Led i Bestræbelserne for mere og mere at lægge Byrderne over paa de smaa og tage dem fra de mere besiddende Klassers Skuldre. Jeg takker for Udtalelsen; jeg synes, den er betegnende.

Til den højtærede Indenrigsminister har jeg et Par Bemærkninger at gøre. Den højtærede Minister begyndte med at takke, fordi jeg, selv om jeg havde nogle Indvendinger mod Forslaget, dog havde erklæret mig villig til Forhandling. Det er lidt for tidligt at takke; det kunde maaske have været nok saa rimeligt at vente med Takken, indtil man har set Resultatet af de Forhandlinger, som kommer til at foregaa i Udvalget. Jeg føjede nemlig til, at jeg ønskede, man kunde naa til Enighed, men for at vi kunde naa til Enighed, maatte Forslagsstilleren vise megen Imødekommenhed overfor de Krav, som vi ønsker gennemført. Vil man det, ja, saa kan vi jo til sin Tid tales ved, og saa kan det være, at der kan være Grund til at takke hinanden; i Øjeblikket synes jeg ikke, der er stor Grund til det.

Den højtærede Minister udtalte med Henblik paa det Lovforslag, der blev vedtaget i det andet høje Ting i Samlingen 1925—26, at det Flertal, der bestod den Gang, ikke bestaar mere. Nej, det ved jeg; man

har jo erfaret paa forskellige Omraader, at det er et andet Flertal, der regerer i Øjeblikket og har regeret et Stykke Tid, og navnlig har Underklassen, Arbejderklassen, mærket det gennem de sociale Love og alt, hvad dertil hører. Nogen Bemærkning derom var det derfor ikke strengt nødvendigt at gøre. Men selv om der nu er et andet Flertal, der regerer og regerer paa den Maade, som det nu mener man bør regere paa, nemlig ved først og fremmest at tage de besiddende under Armen og trykke de smaa i Samfundet ned, er de Tanker, der er nedlagt i det Lovforslag, der blev vedtaget af det tidligere Folketingsflertal, ikke bortvejret, fordi Flertallet er blevet et andet. De staaer prentet og vil staa til kommende Tider og vil blive taget op Gang paa Gang, og den Tid vil ogsaa komme, da disse Tanker bliver gennemført.

Med Hensyn til Uddannelsen i Kontorfaget blev der bemærket, at jeg skulde have sagt, at alle havde Realeksamen. Det er muligt, at jeg har sagt det; jeg mener nu at have sagt, at det var Regelen, eller at der kun undtagelsesvis antages nogen, som ikke har Realeksamen. Men derom skal vi ikke strides, for naturligvis kan jeg ikke paastaa, at alle uden Undtagelse har Realeksamen; at der kan komme nogle ind, som ikke har det, er meget muligt, men Regelen er den, at man indenfor Kontorfaget kun tager Folk, som har Real- eller Præliminæreksamen. Men saa sagde den højtærede Minister, at naar de unge havde en saadan Eksamen, var alt godt, syntes han. Nej, det er det saa sandelig ikke, for selv om de har gaaet i Skole og lært de forskellige Fag, der skal læres til en Realeksamen, har de saamænd ikke Spor af Begreb om Kontorfag, i det Øjeblik de kommer fra Skolen. De kan som Regel hverken skrive paa Maskine eller stenograferere eller foretage noget ved Bogholderiet eller lignende; den Slags Ting skal de først til at lære, naar de kommer ind paa Kontoret, og derfor synes jeg, det havde været rimeligere og naturligere, at Kontorfaget var kommet med under Lærlingeloven, og at Principalerne havde faaet Forpligtelse til, naar de antager saadanne unge Mennesker, at give dem en ordentlig Uddannelse, saaledes at de, naar de skifter — de er jo ikke bundet til det samme Sted —, kunde paatage sig den Gerning, der hører Faget til, ogsaa et andet Sted.

Hvad Bankerne angaar, har jeg erfaret, at Forholdene der er højest uheldige for de unge Mennesker. Der er ingen Lærlingekontrakter, og Resultatet er blevet, at man ved mange Lejligheder, naar der foretages